

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m]
papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum
Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi
hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Kolophon

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

me, nisi p[ro] q[uo]d misit me traxerit e[um]. Propterea n[on] e[st] (hoc) obiectio. Q[ui]m o[mn]es
trahimur quotquot ad christianam fidem puenimus.

¶ Esto atq[ue] Thalmud e[ss]e occasio q[uo]d Iudei christiani n[on] fieret. p[ro]pterea
debeo nemini suu[m] auferre z flagrare. q[uo]d meu[m] n[on] e[st] h[ab]e[re] iudicare. Iude[us] t[ame]n
b[ea]t[us] d[omi]n[us] n[ost]r[us] dei e[st] q[ui] ego. stat d[omi]n[us] suo stat cadit d[omi]n[us] suo cadit vnusq[ue]sq[ue] p[ro] se
i[ps]o cogit r[ati]o[n]em reddere q[uo]d volum[us] alieni (alteri) ai[m]am iudicare. potes
e[ss]e e[ss]e d[omi]n[us] statuere illu[m]. s[ed] (eorum) clare scribit. S. Paul[us] ad Roma. xliij.
Callem[us] etia[m] ex eu[an]gelio q[uo]d n[ost]r[us] d[omi]n[us] suos discipulos Jacobu[m] z Joanne[m]
valde acrit[er] increpauit. q[ui]m cupieb[ant] q[uo]d q[ui]da[m] ciuitas Samaritanor[um] q[ui] chri
st[us] z suos discipulos noleb[ant] recipe[re] igne absumeret Luce ix. cap. Ex his
volo superiores excusatos h[ab]ere q[ui]m n[on] p[re]sentiu[m] i[m] malu[m] v[er]o p[re]mitu[m]. dr. c. co
suluit de Iude. z Aug[ustinus] de Anthona in li. de ecclesiastica p[ro]p[ri]e. q. xliij. s.
Ad. ij. Nec p[ro]bit phitere nisi faci[ant] hoib[us] iur[is] q[uo]d t[ame]n fieri n[on] debet.

¶ Q[ui] g[er]it lib[er]i eor[um] (intellige iudeor[um]) cremati e[ss]ent. q[uo]d possem[us] nos aduer
sus i[ps]os tueri nisi textu[m] bible s[ed] h[ab]e[re] (penit[entia] mibil[is] e[st]. q[uo]d sacr[us] canonicu[m] ius
xxxviij. dist. ca. Relatu[m] inq[ui]t. sunt e[ss]e m[ul]ta p[ro]ba in septuaginta diuinis q[ui] p[ro]nt tra
bi ad eu[m] sensu[m] que vnusq[ue]sq[ue] sibi sponte p[re]sumpserit. Et p[ro]pterea subtiles
iudei alia[m] expositio[n]em excogitaturi e[ss]ent qua[m] i[ps]i a maiorib[us] suis n[on] didi
cissent. Quare nob[is] desistendu[m] e[st] (S[ed] correct[us]) oporteret nos desistere

¶ Postq[ui] auth[or] Ocular[is] speculi. fo. xix. narrauerat q[uo]d tyrant[us] oliz ab
stuleru[n]t christianis libros sacros sic inq[ui]t. Repiri ta[m] n[on] p[otes]t vnu[m] christianu[m]
hoi[em] min[us] effecti. q[uo]d si tales libri st[ati]m d[omi]n[us] d[omi]n[us] n[on] fuissent q[ui]n port[us] chri
stiana eccl[esi]a q[ui]ro diu[er]s[us] t[ame]n firmi[us] se adauxit. s[ed] pacto z h[ab]e[re] eueniret cu[m] iu
dei videret q[uo]d sibi t[ame]n vis z viol[entia] in sua religio[n]e inferret. t[un]c magis iu
dei mo[ri] in flammam are[n]t vt sc[ri]p[ta] in eor[um] opinio[n]e z suos literos z v[er]os t[ame]n
to acris sup[er] hoc instrueret. Qua de re nob[is] p[re]ceptu[m] in iure canonico in
cap. sicut iudei q[uo]d iudeis sua n[on] debemus auferre.

¶ Dico etia[m] z habeo ei[us] auctore[m] q[uo]d n[ost]r[us] doctores. p[ro]fessoresq[ue] sacre sc[ri]pture.
ad intellige[n]tia[m] text[us] Bible. m[ul]tu[m] z vehem[en]ter eiusmodi p[re]dicarijs glossis
et explanatoib[us] v[er]i op[er]e h[ab]e[re]. si voluerit op[er]ugnat[us] aliene fidei. b[ea]t[us]
resistere. Refert e[ss]e sacr[us] ius canonicu[m]. ca. 0. Et veter[is] dist. ix. q[uo]d veter[is] li
broz fides. de hebreis voluminib[us] examina[n]da e[st] **¶** Et si p[ro]ba z dicta Rab
bi Salomonis. q[uo]d Biblia p[re]dicat[us] e[st] ex n[ost]ro Nicolao de Lyra. q[uo]d etia[m] ex
cussit in biblia p[re]dicat[us] e[st]. ca. cellata exp[re]ctat[us] e[ss]ent. vell[et] ego relinquit. q[uo]d
ide[m] Nicola[us] ex p[ro]prio capite. sup[er] Biblia p[re]fecit. in pauc[is] admo d[omi]n[us] char
tis p[ro]h[er]edere z p[re]lect[us]. Et infra. Qui a volo cu[m] venia z honoris p[re]fatio[n]e
dixisse. q[uo]d in n[ost]ra christiana fide. p[ro]p[ri]os doctores rep[re]sentat. q[uo]d defectu h[ab]et
duar[um] linguar[um]. sc[ri]pturam sacra[m] p[ro]p[ri]am explanat. z sept[ua]gint[is] p[ar]te[m] p[ro]pterea
Qua de re p[re]dicat[us] z glossata hoim in sua lingua ab incunabul[is] p[ro]
inbutoz. nullo pacto sup[er]m[en]da sunt. s[ed] vbiq[ue]q[ue] sint in man[us] redigenda
plantanda. z in bono honore p[re]seruanda. t[ame]n q[ui] fontes v[er]i recta veritas p[ro]mo
nis ac intellect[us] sacre sc[ri]pture emanat. Quocirca ait canonicu[m] ius. ca. 0. Je
iun[us]. lxxvj. dist. Nostroz mult[is] multa dixeru[n]t. z inter se dissonantia. co
gimur itaq[ue] ad Hebreos recurrere. z scire veritate[m] de fonte mag[is]. q[uo]d de ri
uulis q[ui]rere. **¶** Posset q[ui]s dicere. volo me b[ea]t[us]. n[ost]r[us] p[re]dicarijs sustentare. q[uo]d
indigeo iudeis. Nunc p[otes]t etia[m] r[ati]o[n]em. Qui se sustentare cogit. p[er] h[ab]et reli
qu[us]. veluti. q[ui] aliq[ui]s se b[ea]t[us] m[ul]ti t[em]p[or]e calig[is] tegeter. Et paulo post. S[un]t
doctores sc[ri]pt[ur]e Hilari[us] sup[er] sacra sc[ri]ptura p[re]dicat[us] e[ss]e. a tota christia
na eccl[esi]a laudatos z acceptos. v[er]o labit sepe in interpretat[i]o[n]e vocabuloz.
defectu hebraici idiomatis q[uo]d ignorauit zc.

¶ Imp[er]ium Colonte. Anno. M. cccc. xviij. in Februario.

Affert. xvij. h[ab]et
fo. xvij. fa. 2. z
ipug. li. ij. ca. ij.

Affert. xvij. h[ab]et
fo. xvij. fa. 2. z
ipug. li. ij. ca. xij

Affert. xix. h[ab]et fo:
xix. fa. 2. z im
pugnaf li. j. c. xx

Affert. xx. h[ab]et fo.
xij. fa. 2. et fa.
sequenti. tractat
li. j. ca. vltio

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]